

KURJER LITEWSKI

w WILNIE dnia 21 Grudnia V. S. R O K U 1810.

S. PETERZBURG V. S d. 10 grudnia. Kawalerami orderow, naymilościwiey mianowan: Orderu S. W. męcenika i zwycięzcy Jerzego, 4tey klasy, Fligel-adiutant półkownik Włodek; orderu Xcia Włodzimierza 4go stopnia z wstęgą, maiorowie Efimowicz, Zbikowski, Jzmałkow; orderu S. Anny 2giey klasy Generał-maior od inżynierow Briunold, Półkownik Efimowicz, woyska duńskiego półkownik Gordieiew i podpółkownik Barabańszczykow; tegoż orderu znakami brylantowemi ozdobieni Generał-maior od inżynierow Felkarzamb, Półkownik Hekul i Leybhuzarskiego rotmistrz Dawydow—Z Korpusu Kadetskiego Giżycki 2gi umieszczony porucznikiem w Leybgwardyi konney artyleryi—W ciągu tegoroczney żeglugi zawinęło do portu Kronsztadzkiego 520 okrętow, a wyszło na morze 512.

PARYZ d. 6 grudnia. (Franc, Hamb: Monitora:) Brytannia wielka, oblana morzem do koła, pełna ufności w niezmierney liczbie twierdz pływających, szydziła dotąd z zamiarow Francyi i lądu; pogardzała wszystkiemi szrodkami przeciwko iey przedsięwziętiami, dziś obaliwszy wiele tronow i mocarstw, zaczęła glosno w pismach swoich utyskiwać nad losem handlu swojego i gwałtownie powstaie przeciwko wyrokowi wytepiającym iey handel na lądzie. Rozniecone ognie pod rękodzielami angielskiemi zadaly głęboką ranę Brytanii W. Wszakże nie jest to żadna nowość. Jakkolwiek straszny wyrok i ekucya iego okropna; iednak znajdują się częste przykłady takiego postępowania. Każdy anglik, cokolwiek oświecony, wie dobrze o wielkiej liczbie ustaw królów swoich skazujących na spalenie owoce zagranicznego przemysłu, a szczegulnie towary francuzkie. Wszystkie inne narody nieukuly tyle kaydan na przemysł zagraniczny, ile iedna Anglia. Dawnieysi i terażnieysi pisarze ang, zgodnie twierdzą o konieczney potrzebie zniszczenia handlu Francyi; która obdarzona od natury prawie wszystkiemi potrzebami i wygodami, łatwo wygórować mogłaby. Ztąd poszło że Anglia potrafiła wygnać ze swoich iarmarkow plody przemysłu fr; a jeżeli zezwoliła kiedy na otworzenie bram towarom fr, z lichwą wytargowała daleko przewyższające dla siebie wolności. Trudno byłoby wyliczyć wszystkie ustawy ang, które od panowania Edwarda 3 do naszych czasow ogłoszone byly przeciwko suknom, materiom iedwabnym i złotolitym oraz korunom i innym. Te prawa postanawiały nietylko winy pieniężne i konfiskatę, ale poczytywały za zbrodnię wszelki handel zakazany i skazywały na 7letnie wygnanie ku-

pcow nieszczęśliwych. Jerzy 2gi w 19szym roku panowania swojego ogłosił za kradzież skarbu publicznego wszelki dowoz towarow zakazanych, i rozkazał pod karą śmierci stawać za pierwszym wezwaniem tym, którzy byli dowozu sprawcami. Od roku 1463 Anglia przyięła zasadę wyłączenia handlu fr; i ciągle przez wszystkie czasy późniey trzymali się królowie ang tego systemmatu. Rozmaite akta parlamentowe zaswiadczaia, iak Anglia postępowała w handlu z Francją. Roku 1677 Parlament uznał publicznie i ogłosił że Brytannia W. nader wiele traci w handlu z Francją. Jeżeli kiedy zwalniała ze srogości zakazow, obok naznaczała cła tak wielkie, że ieden zawsze skutek wynikał: niebyło mnieyszey opłaty od kupcow fr. iak 75 za 100 gdy inne narody od swoich towarow rzadko kiedy płaciły więcey nad 5 procentow. Dla zniszczenia przemysłu fraformowało się towarzystwo Antigallikańskie, które miało na celu wyplenienie rękodziel fr. Niemalym zaszczytem byłoby dla Francyi gdyby w niey znalazły się nasladowcze towarzystwa. Prawodawstwo ang. pozwoliło celnikom szukać w domach i naytaimnieyszych składach towarow zakazanych, i na publicznych drogach przetrząsać idące wozy. Cóż mogli Anglia przydać do tey wojny pzzeciwno handlowi fr! Brakło iednego ognia na towary fr, lecz i ten wyzionęły liczne ustawy gabine. tu ang. Niecytując wielu innych, statut Jerzego 2go nakazał konfiskować i palić wszystkie towary od złota i srebra z lądu przychodzące: statut tegoż króla w rozdziale 2 punkcie 36 postanowił palić wszystkie materye haftowane lub mające nić złote albo srebrne: statut Jerzego 3go obostrzył ustawę Henryka 7 zakazującą dowozu korun fręzli, i wszelkich materii iedwabnych, pod obawą konfiskaty i winy pieniężney drugiego tyła i dodał, że takowe towary mają bydź publicznie spalone i zniszozone. Podobne ustawy znajduia się na wszystkich kartach prawa o komorach celnych. Tak Jerzy 2gi w 11szym i 24tym roku panowania przepisał, ażeby zakazana herbata i tabaka paloną była. Po tylu i tak wielkich przykładach, iak mogą anglicy powstawać przeciwko lądowi? Jak mogą naganiać systemmat? którego sami nauczyli, i któremu winni są wszystkie swoje bogactwa. Sroga wojnę wydały pisma ang, maluiąc w okropney postaci dzieło Francyi, które jest ich własnym wynalazkiem. Niemoże więc Anglia gniewać się sprawiedliwie że Francya poszła za iey przykładem i zamknęła Europę iey rękodzielom.

Te uwagi usprawiedliwiają wyrok Napoleona dążący na podniesienie przemysłu lądowego i wyzwolenie narodów z podległości rękodzielcom ang. Straszne więc pożary oświecające Niemcy i Włochy nie mają nic nadzwyczajnego. Miasta francuzkie z uniesieniem widzą te ognie: z ich popiołów odrodzi się przemysł narodowy. W Amszterdamie, Antwerpii, Rochelle, Havre, Sztrażburgu, na stosy wrzucono niezmierną liczbę paków axamitów, muslinów, perkalów, kaftierów, serwisów, i innych towarów, z rękodziel ang. Wszystkie noże, guziki, lancuzki i inne ze stali towary popalone i zatopione zostały. Płomienie pochłonęły wiele kroców prywatnych ludzi, więcej jeszcze skarbow narodu ang. Pisma nasze napłnione są rapportami o tey exekucyi jawney i głosney, po wielu miastach państwa już skutecznionej, a w innych do skutku przyprowadzić się mającey. Wszędzie niezliczone tłumy ludu zbiegają się na te widowiska rzadkie i prawie iedyne w swoim rodzaju: wszędzie żołnierz i gwardya narodowa stoi pod bronią w czasie palenia; zawsze władze cywilne są przytomne exekucyi.

LONDYN d. 5o listopada. (z Hambur, Alton, Zusehaner.) Ze wszystkich stron przychodzą smutne wiadomości dla handlu naszego. Brzegi lądu zamknęły się dla kupców naszych. Zwrócić podobno potrzeba żeglugę do Afryki, Azji i Ameryki lecz niema tam konsumpcyi naszych towarów tak wielkiej jak w Europie, ani Anglia zdola wypotrzebować wszystkie produkta tych 5 części świata. Kredyt publiczny codziem bardziej upada: już na lądzie przestają kupować papiery nasze; w Hamburgu za 100 ledwo dają 5 procentów: w Hollandyi nawet, za przerwaniem komunikacyi handlowey, upadł szacunek naszych obligacyi bankowych. Kapitałisci lądowi chcą ściągnąć wszystkie swoje pieniądze, ażeby zostali wolni od wszelkiego niebezpieczeństwa. Z miast anatyckich donoszą iż tam znalazła się wielka cyrkulacya pieniędzy; przeciwnie u nas niknie gotowizna coraz znaczniej.

Z Lizbony przybył statek pocztarski z nowemi depeszami od naczelnego wodza sił sprzymierzonych trzech narodów ang. port. hisz. Nic one niezawierają stanowiącego. Listy prywatne donoszą więcej szczegółów. Nadzieia o głodzenia nieprzyjaciela zawodną pokazała się: zbiegowie z obozu fr: donoszą iż Massena potrafił zaprowadzić wielką obfitość wszystkich potrzeb. Przeciwnie trzy woyska sprzymierzone, oboz od 300000 wieśniaków zgromadzonych z północnych prowincyi, wielka ludność stolicy, doświadczać zaczynają wielkiego niedostatku. Blizko po 2 szylingi (4 złote polskie) płacić trzeba za funt chleba lub mięsa; podobnaż cena innych artykułów. M. Massena zająwszy całą przestrzeń kraiu na prawym brzegu Tagu przeciw dowoz żywności z tey strony, z której Lizbona leżąc naywięcej miała dostarczenia. Zachodzące podiazdy na brzeg lewy tey rzeki napełniają postrachem mieszkańców: wszyscy myślą raczej o swoim bezpieczeństwie aniżeli o opatrzeniu stolicy i 4ch obozów żywnością potrzebną.

Dla zapobieżenia głodowi z portów naszych

posyłamy żywność potrzebną dla woyska; statki na Tagu stojące użyte są do sprowadzenia zboża z Afryki. Lord Wellington oddalił z miasta osoby niepotrzebne do obrony, a pomnażające drożynę. Lękamy się ażeby wódz nieprzyjacielski dla powiększenia nędzy nie spędził z okolic do stolicy mieszkańców przestraszonych. Na wzmocnienie woyska naszego posyłamy ztąd liczne posiłki. Znaczny oddział ma przybyć z Sycylii. G. Mende dla rozerwania sił nieprzyjacielskich przedsięwzię wyprawę z Gallicyi do Asturyi. Massena sypie szance przed swoim obozem na przeciwko naszym. Wódz nieprzyjacielski zamierza stać z główną siłą przeciwko naszej potędze i stolicy, a po razdami naieżdżać południową Portugallią, dobywać twierdzy Abrantes i komunikacyą otwierać z korpusami na południu działającemi. Tymczasem GG. Bonnet Kellerman, Drouet, mają uspakaić Gallicyą i prowincyą Entre-Minho i Douero; z drugiey strony M. Mortier ma postępować do Algarbii.

Król nasz ieszcze chory: zdrowie iego bynajmniey niepolepsza się. Są tacy którzy nie mają nadziei. Lekarze otaczają Monarchę słabego. Xżęta Yorck, Cambridge, Cumberland, Sussex bywają na radach ministrow. Ostatni d. 29 mówił mocno w Parlamencie przeciwko odroczeniu projektowanemu przez ministrow; naysilniey utrzymywał potrzebę czynności Parlamentowych. Mówił że naygoręcey życzy zdrowia oycu swojemu, że razem też naylepiej radzić chce oyczyźnie, którey położenie dzisieysze pełne trwoży wymaga dzielnego wsparcia. Król szwedzki Gustaw Adolf jest przyięty z honorami iego stopniowi przyzwolitami. Margrabia Wellesley miał kilka konferencyi—Komisarz nasz Mackensie do wymiany ieńców przeznaczony, powrócił z Morlaix niemogąc przyprowadzić negocyacyi do końca ostatecznego—Regencya hiszpańska w Cadix na mieyscu Junty uformowana przysłała posłów do dworu naszego.

WIEDEN d. 10 grudnia. (z Berlin: Zuschautemi dniami Cesarz prezydował osobiście na wielkiej radzie złożoney dla polepszenia ceny papierów. Z okoliczności ich upadku i podwyższoney ceny produktow znalazło się wiele swywolnych; iedni falszują bankocetle, inni na lichwie zyski rachują: wielu cudzą własność zabiera. Tak niedawno przy iednym falszerzu znaleziono 100 sztuk bankocetli każdą od 500 ryńskich wartości; tak ukradziono posłowi Saskiemu 10,000 złotych. Dla większego porządku i pomnożenia cyrkulacyi pieniędzy załoga Wiedeńska ma być liczniejsza. Dwor nasz, na skutek konwencyi, z dworem francuzkim ułożoney, zniósł sekwestr ze wszystkich dóbr należących do poddanych ligi reńskiej. Do umniejszenia intrat koronnych, i uszczuplenia dochodów prywatnych niemało przyłożył się wyrok Napoleona zwracający handel Niemiec i Francyi z Turcyą, na Illiryą i Włochy. Co rok dotąd od 120 t do 140,000 paków bawelny opłacało cło do skarbu i utrzymywało wielką liczbę ludzi użytych do transportu z Turcyi przez całe Węgry i Austryą, dziś te zyski przenoszą się do Illiryi, i królestwa Włoskiego. Dnia 1 grudnia za 100 gotowizny można było

Kupie 1095 ryńskich papierami—Jak we Francyi tak i u nas dla ulgi cierpiącej ludzkości, i wsparcia nieszczęśliwych matek, uformowało się towarzystwo macierzyństwa. Nayzaczniejsze damy wchodziły dla opatrzenia rady i pomocy brzemniennym niemającym sposobu. Imperatorowa fr stojąca na czele podobnego zgromadzenia była przykładem.

Ze wszystkich miast Rzeskich przychodzą doniesienia o paleniu towarów ang. Kupcy nasi wiele stracili z powodu tej strasznej ekzekucyi w Auszpurgu, Norymberdze, Munich, Karlsztadzie. W ostatnim mieście rozkazano obawie we 24 godzinach wszystkie towary osadowe i angielskie; potym w nocy nastąpiła nagła rewizya; policya zabrała wszystkie rękodzieła, a od towarów osadowych opłatę 50 procentów naznaczono; ci zaś którzy utaili w części albo zupełnie, na opłatę winy pieniężnej wskazani. Podobne ekzekucye nastąpiły w Casel, Hannoverze, Furth, Coburg, Eysenach, Bernburg, Schleiz, i Boitzenburg, celnicy w obliczu zebranego tłumami ludu rzucali na zapalone na rynkach stosy sztukami materye bawełniane, naczynia gliniane, narzędzia stalowe i inne produkta rękodzieł angielskich. W Bremen przy paradzie woska, odgłosie muzyki, w obecności kommissyi Senatu i innych władz miast oddano płomieniom milion 200 t. franków w płodach ang: przemysłu—Miasto Eysenach otrzymało od Napoleona 120000 franków w nadgodę szkód poniesionych, i już ta summa przywieziona dla rozdania mieszkańcom podług tabel drukowanych. Toż Ratyzbona równie od woyny uszkodzona ma otrzymać milion franków za straty w czasie bombardowania d. 23 kwietnia 1809 poniesione.

Wiadomości z Saxonii przychodzące zapowiadają o wielkich odmianach równo z nowym rokiem nastąpić mających. Mówią o ważnych interessach które na przyszłym seymie być mają roztrząsane. Konstytucya ma być odmieniona stosownie do terażniejszych czasów i okoliczności. Codex Napoleona, z przystosowaniem do zwyczajów krajowych, i prawa kryminalne, będą przyjęte. Nowy podział kraju na departamenta i prefektury ma należeć do liczby gloszonych odmian. Ze wszystkich robot nayıpierwszą będzie fortyfikacya miasta Torgau; szaniec przedmostowy nad Elbą będzie początkiem dzieła wielkiego. Rozwaliny Pirny i wałów Drezdeńskich dostarczą materiały na wzniesienie twierdzy; wyliczono iż na sam zakład fundamentów potrzeba na początek 50000 gładów.

MEDYOLAN d. 28 listopada. (z Frankf, Barena, Zusch.) Urzędowie ogłoszono we Włoszech o zarazie szerzącej się na brzegach hiszpańskich, tudzież o chorobie natury zarazliwej, która okazała się w królestwie neapolitańskim w mieście Brindisi. Pomork w Maladze i Kartagenie nayıpierwiej grasujący, rozszerzył się do Cadaguice, i wkrótce ogarnął całe pobrzeże aż do miasta Rosas, na granicach Francyi. Rząd francuzki i włoski rozkazał przerwać komunikacyą lądem i morzem z Hiszpanią południową. Na wszystkich brzegach rozstawione będą nayıliczniejsze oddziały woyska liniowego i gwardyi narodowej dla

przecięcia wszelkiej komunikacyi. Rozciągnięty łańcuch woysk niema dopuszczać nikogo z lądu do brzegu ani też z morza do lądu; za zbliżeniem się przypadkowym lub umyślnem okrętu działa po dwakroć wystrzelą i dzwony uderzą na znak trwogi dla ostrzeżenia o niebezpieczeństwie. Naysrożey zalecono ażeby nikt nieważyl się dotykać pakow, sprzętów i trupów z morza wyrzuconych na piasek, iako rzeczy podeyrzanych o zarazę.

Kupcy miast Tryestu i Wenecyi robią już układy dla ustalenia zapewnionej komunikacyi z Turcyą: już wysłali swoich faktorów do Salonichi i Smyrny. Agenci fr: mają mieszkać we wszystkich miastach Turcyi, kędy trakt wielki przechodzić będzie—Z Illiryi wyciągnęły wszystkie woyska fr: oprócz żandarmów, regimenta dawniey graniczne a teraz strzeleckie, tudzież właściciele, utrzymują straż i spokojność kraiovą—Rząd fr: sekwestrować kazał statki Algerskie w portach włoskich i francuzkich znajdujące się; jest to akt odwetu za sekwestracją w portach Algerskich statków tam zaprowadzonych przez korsarzów fr.

Liczne kolumny woska stojącego w naszym królestwie iakoteż w srzodku Francyi ruszyły do Hiszpanii i Portugallii, gdy systemat polityczny Francyi i iey stosunki ze wszystkimi mocarstwami lądowymi zapewniają trwały pokoy na Wschodzie i Północy. Na dokończenie woyny korpus M. Macdonald 3ma nowemi dywizjami będzie wzmocniony. Także za Pirnei udaie się korpus, który w przeszley woynie pod G. Oudinot w Austrii dokazywał. Podług listów od officerów włoskich z Hiszpanii odebranych potęga fr: następnie jest rozłożona. M. Victor Xże Belluno z korpusem 1szym stoi około Cadix, G. Regnier z korpusem 2gim dawniey Gła Soult wtargnął do Portugallii i znajduje się pod Santarem. G. Suchet z korpusem 3cim stoi nad brzegami rzeki Ebro przy iey uysciu. G. Sebastiani z korpusem 4tym osadza Murcyą i wschodnią Andaluzyą. M. Mortier Xże Treviso z korpusem 5tym utrzymuje południową Extremadurę i grozi przylegley Portugallii. M. Ney Xże Elchingen, z korpusem 6tym stoi ku uysciu Tagu pod Lizboną. M. Macdonald Xże Tarentu z korpusem 7ym rozciąga się koło brzegów Katalonii od Rosas przez Barcellonę do Ebro: M. Junot Xże Abrantes z 8ym korpusem trzyma straż przednią woyska port. G. Kellerman z 9tym korpusem utrzymuje się w północney Hiszpanii. G. Drouet formuje nad brzegami rzeki Duro i Coa korpus 10ty i zasłania tył woyska port. Udzielnie G. Beliard w Madrycie, G. Lorge w Mancha, G. Hugo w Guadalaxara, G. Roguet w Kastylji starey, G. Dufour w Nawarrze, G. Bonnet w Asturyi, z osobnemi oddziałami do wyliczonych korpusów nienależącemi utrzymują spokojność wnętrzną. Woyska sprzymierzone rozdzielone w różnych korpusach walczą. Dywizya włoska znajduje się w korpuse 3cim, regimenta Nadwłslanskie w 3cim i 4tym; woyska neapolitańskie, westfalskie, wirtzburskie, saskie w 7mym, Badeńskie, Nasauskie, Haskie w Mancha: woyska holl: wcielone są do korpusu 5go. Cała ta potęga na 4ry części podzielona odbiera bezpośrednio rozkazy

od Króla Józefa, M. Maseny, M. Soult, i M. Macdonald: a ci odsyłaia rapporta do Maior-generalu Xcia Neufchatel.

Z Munich donoszą o wyjeździe królowey bawarskiej do Xcia Badeńskiego do Carlsrhue. Maxymilian Józef ma do nas przyjechać dla odwiedzenia córki swojej naszej Vice-królowey, która dziś przy nadziei—Z Bukarestu piszą, że tam wystawiają bramę tryumfalną na przyjazd Główno-komenderującego wojskiem Zadunajskim Grafa Kamińskiego. Później mają tam zjechać pełnomocnicy Porty Otomańskiej i traktować z Grafem Italińskim o pokoy w czasie rozeymu.

HAMBURG d. 15 grudnia. (z Hambur, Alton:) Gazety nasze i westfalskie od niejakiego czasu napelnione są odezwaniami do konskrypcyonistow, ażeby stawali u chorągwi. Długi jest registr imion zbiegłych, którzy wzywają się do iawienia się przed zwierzchnością. W mieście naszym i w wielu innych niemała liczba kupcow przez palenie towarow ang. przyszła do stanu, iż opłacić długow niemoże, i przeto pomnażają się bankructwa. W królestwie Westfalskim pokazało się wiele band zboieckich: na ich wytępienie ruszeni są żandarmerowie. Kiedy będą wszyscy pochwytni odkryje się w tenczas jaki był zamiar i jakie związki między temi kupcami lotrow. Łancuch ten zbóycow rozciąga się przez całą Westfalią, Niemcy południowe, Szwajcary aż do Genewy. Jedna z tych kupa schwytna w Moguncyi wyrok śmierci usłyszała—Hieronim Napoleon czyniąc dogodność mieszkańcom nadbrzeżnym, mianowicie chcąc dać sposob do życia ubószym, pozwolił rybakom żeglować na morze na połow ryby. Jednak wszystkie ostrożności zachowane bydź powinny ażeby niemieli pod tym pretextem żadney komunikacyi z anglikami. Udaiający się na morze i powracający ściśle będą przetrząsani. Lecz im bardziey wysilają się rządy na przecięcie aż do najmniejszych związkow z Brytanią W. tym więcey przemysł używa sztuki na oszukanie rządu. Tak ieden korsarz na brzegach Zelandyi znalazł rozrzucone przez nawalność drzewo opałowe, z których iedna sztuka, na dwoie rozczepana, okazała we środku dziwną sztuką zamknięte pozwolenie rządu ang: iednemu kupcowi duńskiemu służące.

Dnia 10 w Koppenhadze z wielką paradą w przytomności całej rodziny królewskiej, i władz cywilnych, przy paradzie woyska i bicciu z armat, spuszczone na wodę okręt liniowy, Fenix nazwany, pierwszy zakład marynarki duńskiej po iey zniszczeniu w roku 1807 przez Anglikow. Jeden Poeta zrobił wiersz stosowny do imienia okrętu, w rozumieniu że marynarka duńska z popiołow bombardowania odrodzić się musi—Królewiczowa szwedzka na dzień 19 sty spodziewana w Helsingborgu; ekwipaże dworu szwedzkiego już tam czekają na iey przyjazd. Xże następcą tronu mianowany członkiem akademii Sztokolmskiej umiejętności; wszedł do grona mężow oświeconych sposobem uroczystym: pisma szwedzkie ogłosiły mowy z tey okoliczności miane przez iedną i drugą stronę—Dnia 4 w stolicy szwedzkiej pogrzebiono ciało zamordowanego Grafa

Za Pozwoleniem Cenzury Wileń W Drukarni Redakcyi Kuryera Litt. DODATEK Jutro

Axel Ferzena ze wszelką okazałością odpowiednią dostojności urzędu Marszałka, który piastował, i z ceremoniami orderowi serafickiemu, którym był ozdobiony, zwyczajnemi.

WARSZAWA d. 22 grudnia. (z Warszaw Hamb) Fryderyk August troskliwy o dobro mieszkańcow księstwa naszego, w liczbie wielu dekretow co do organizacyi kraiu wydał wyrok ustanawiający Sąd tymczasowy kryminalny w mieście naszym Warszawie na sprawy Gallicyjskie, które zrodziły się przed dniem 15 sierpnia, i które podług ustaw tamiecznych dawniejszych przejść miały do najwyższej instancyi zadworney w Wiedniu. Po skończeniu wszystkich spraw dawniejszych ustanie władza sądu kryminalnego, a ieden sąd kassacyjny wykrować będzie najwyższą władzą sądowniczą na całe księstwo—Wyroki Rady stanu do druku oddają się i publicznie ogłaszają się—Magazyny po wszystkich miastach departamentowych, powiatowych i okręgowych założone, napelniają się produktami kraiowemi, które zamiast podatku w pieniądzech przyymują się w naturze do skarbu—Rozgraniczenie Gallicyi zupełnie skończone.

WILNO d. 21 grudnia. Rząd guber: Wileński przesłał do umieszczenia w gazecie następny artykuł. Na skutek Najwyższego J. J. Mości rozkazu, w mieście portowym Rydze ustanowiony jest Kantor do przedaży zagranicznych towarow przeciwko zakazującym ustawom przywiezionych azatym skonfiskowanym. Kantor ten rozpoczął swoje czynności dnia 5 grudnia, i odtąd ciągle przedawać będzie sposobem hurtowym (cavelino) co tydzień 2 razy. Tygodniem zaś pierwey przed każdą licytacją, ogłosi przez gazety Ryzkie szczegułami, jakie mianowicie towary przedawać się mają; a dla większego obzaiomienia publiczności, osobne karty z temi wiadomościami szczegułnemi przybiiane będą do Birży i do innych mieysc publicznych. Trzema dniami przed licytacją każdy może widzieć w naturze towary poszczegulnione w gazecie i na kartach pomienionych. Do kupna wolny jest przystęp wszelkiego stanu ludziom. Oplata pozwolona nie tylko gotowizną ale i biletami bankowemi lub szpitalow i innych domow do broczynności publiczney. W ogólności towary te w dość znaczney massie naydujące się, składają się z kawy, z cukru syrowego i rafinowanego; z win francuzkich, hollenderskich i portugalskich; ryżu, cynamonu, rumu, pieprzu, imbiru, orleanu, kamfory, indigo, drzewa Brezyljskiego, przedzy bawelnianey, twistu, soli, blachy, cynku, cyny, farby pigmentu i kanoa.

Następujące 3 Numera Kuryera Litt: 105, 104, 103 zamykają tegoroczną prenumeratę. Od nowego roku wychodzący Kuryer Litt: wraz z materyami go-podarskimi i ukazami nowemi i dawnemi interessowanżemi dochodzić będzie Abonentow, którzy złożyli lub złożą prenumeratę na rok następny 1811. Cena w mieście bez pocztą na rok cały rubli dziewięć; z pocztą na prowincyą rubli 14, za półrocze rubli cztery i pół w mieście, a rubli siedm z pocztą. Wszelkiego tytułu doniesienia ku wiadomości publiczney podające się mogą bydź przysyłane pocztą lub prosto oddawane do Redakcyi, który kantor w klasztorze Xięzy Piarow Wileńskich.

DODATEK N^{ro} 102

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 21 Grudnia ROKU 1810

3 Kommissia Sądowa edukacyjna Gubernii Wołyńskiej Podolskiej i Kiiowskiej obwieszcza JWW. Jana Floriana i Kazimierza Tarłow; dobr Zbrzezia Charowski Czahrowki w Powiecie Kamieniec Podolskim dziedzicow wszystkich tychże dobr kollokacyinych Posiadaczy, oraz mających u siebie summy tychże IWW. Tarłow lub onych nabywcow; i IW. Franciszka Strzałkowskiego byłego tychże IWW. Tarłow opiekuna, iż dekret sądu swego 1810 roku dnia 30 kwietnia Nro 615, o summę złotych 1000 dla Xięży Bernardynow Husiatyńskich roku 1753 w Sobotę w wigilią urodzenia N. P. Maryi przez W. Jana Brzezinskiego zapisaną; tudzież drugi dekret 1810 roku dnia 30 kwietnia Nro 624 rozciągający winy niestanne na sukcesorach W. Kacjana Skopowskiego w sprawie funduszu edukacyjnego o summę złotych 900 Xięży Iezuitow Kamienieckich działem 1721 roku w grodzie Kamieniec-podolskim w poniedziałek po niedzieli przewodney oblatowanym do Zbrzezia przywiązana do następney kadencyi sprawę odłożył: kommissya tedy na stawienie się stron izłożenie obron przeciwko funduszowi edukacyjnemu dzień 1. maja 1811 roku naznacza; na którym to terminie gdyby się strony niestawiły wyrok zaoczny ogłoszonym zostanie; obwieszczenie zas do IWW. Tarłow Strzałkowskiego, i niektórych sukcesorow niegdy W. Skopowskiego, i innych których mieszkanie nie jest wiadome do gazet publicznych kancellaryi swey przestając poleca dan w Krzemieńcu dnia 29 listopada 1810

(: Podpisano :) Tad; Czacki Prezes.
Fr; Rudzki Pisarz

3 Kommissia Sądowa Edukacyjna obwieszcza JO. Xięcia Dominika Radziwiłła Ord. Olyck; i Nieswiż Kluca Kolkowskiego w Paie Łuckim Dziedzica; WW. Ciecierskich przeszlych tegoż klucza Posiadaczow iż dekret sądu swego 1810 roku d. 5 maja N. 681 na doniesienie JO. Xcia Radziwiłła iż WW. Ciecierscy posiadacze dobr Kolkow mieli obowiazek opłacania procentu od summy złotych 2000 XX. Bernardynow Sokalskich; dekretem sądu swego 1809 roku d. 13 lipca dla funduszu edukacyjnego przysądzoney, przypozwanie WW. Ciecierskich nakazał, na skutek którego dekretu kommissya po odniesieniu się do Izby skarbowey wołyńskiej na stawienie się stron, złożenie kwitow dostateczniejszych i na odpowiedź dzień 1 maja 1811 roku pod rygorem w ordynacyi założonym naznacza; a kancellaryi swey aby obwieszczenie po WW. Ciecierskich do gazet przestala zleca = Dan w Krzemieńcu d. 29 listopada 1810 roku.

(: podpisano :) Tad Czacki Prezes.
Fr; Rudzki Pisarz.

2 Znayduie się do przedania Fortepian z pięciu odmianami tonow, w niezym nieczepsutych za czerwonych złotych dwadzieście i pięć numero 25—Ktoby życzył sobie onego nabyć za też cenę niech się zgłosi do Murgrabiego Kardynalli.

5 Sąd taxatorsko exdywizorski majątku zeszłego Franciszka Guzego w terminie poprzedzycy sąd swego wyrokiem naznaczonym to jest dnia 25 gbra do miasta Mińska zechawszy, powodem zaięcia się Wgo Iwanowskiego podsędka komplet w tym sądzie składającego exdywizyą Przylepską JWgo Horodeńskiego, dzieło swoje do dnia 10 Januaryi następnego 1811 roku odroczył w którym czasie też dzieło rozpoczowszy w krótec ukonczyć starać się będzie, o czym do wiedzy przez ninieyszą awizacyą podając, wzywa; iżby w przerzeczonym terminie

wszyscy kredytorowie i preten. do majątku zeszłego Guzego dla udowodnienia, a debitorowie pozwem edyktałym zaięci dla usprawiedliwienia się sami lub przez plenipotentow prawnie umocowanych ze wszelką gotowością stawali, z tym ostrzeżeniem że skutkiem remissy sądu Głgo Mińskiego zgo departamentu dla pierwszych zakreślona będzie ammissya pretensyi, a na drugich in Contumaciam zasądzą się pretendowane summy. Działo się w Mińsku na sessyi sądowej 1810 mca gbra 26 dnia.

Stanisław Odrowąż Wysocki Podse; Z. P. Wiley, ex.

3 W Drukarni Józefa Zawadzkiego typografa Imperatorskiego wileńskiego Uniwersytetu wyszły nowe z podprassy dzieła pod tytułem = Zasady fizyologii ludzkiej przez D. J. publicznego profess. P. ochaskę fizyologii i chorob oczu w Wiedniu, w języku niemieckim dla użytku słuchaczow napisane, a przez Wincentego Woyniewicza ucznia na koscie skarbowym przy Cesarskim Wileń. Uniwersytecie na polski język przetłumaczone, podług ostatniego wydania w Wiedniu, 1802 roku 2 tomy 8vo w Wilnie 1810 zł: 10 — Historia generała Desaix z notami, uwagami i anegdotami jego tyczącemi się przez J. Bieskierskiego 8vo w Wilnie 1810. zł. 2—O ważniejszych zarazach bydła rogatego i koni przez L. Boianusa medyc: i chirurg. D. J. J. M. kons. nad. w Imp. Uniw. Wileń. profesora, Imp. Akad. med. chir. w St. Peterzb. Tow. Imp. Bad. nat. Moskiew. i niektórych innych uczonych towarzystw w Paryżu, Londynie i w Wilnie człotka, z niemieckiego oryginału tłumaczone przez autera, i przejrzone przez osoby biegłe w języku polskim 8vo w Wilaie 1810 zł. 3 gr 10—Kalendarz scienny na rok 1811 gr. 20

5 Wedle ukazu Jego Imperatorskiej Mości samowładnego całą Rossyą eej Urodzonym Michałowi, Ludwikowi i dalszym sukcesorom zeszłego Konstantego Grafa Platera b. Pisarza Poll. littgo późney kanclerza, star. Dawgilskiego orderow kawalera Platerom, urod. sukcesorom zeszłego Michała Hrabi Brzostowskiego starosty Puńskiego, urodz. Józefowi Goreckiemu podstarłidzki, Wojskowiczowi wileń, urodz. Janowi Chryzostomowi Pisudzkemu b. Marszałkowi Tolszewskiemu kawalerowi orderu S. Stanisława, urodzonemu Heronimowi Strutyńskiemu b. rotm. kon. b. w. poll. lub jego sukcesorom urodzonemu Jerzemu Hrabi Wielhórskiemu, starości Kamienieckiemu kawalerowi orderow lub jego sukcesorom, urodzonemu Leopoldowi Sierpińskiemu lub jego sukcesorom, urodzonemu Tomaszowi Skirmontowi b. sędziemu grodz. Pińskiemu lub Jego Sukcesorom urodz. Wincentemu Nerezeczowski i urodz. Gołuchowskiemu samemu lub sukcesorom starozakonnemu Michelowi Boruchowiczowi b. arędarzowi Szorobajewskiemu, lub też jego sukcesorom i dalszym wszystkim debitorom zeszłego urodzonego Franciszka Xawerego Grafa Chomińskiego Woiewody Mścisławskiego tajnego sówietnika i kawalera orderow przypozew edyktałny przed sąd taxatorsko exdywizorski za dekretem remissyynym sądu głównego litt zgo departamentu w roku 1809 miesiąca dnia zaszłym w dobrach Tryszkach w guberni litt. wileń. w paie szawelskim sytuowanych agitujący się z instancyi urodzonych Ignacego, Stanisława, Antoniego, Felixa, Franciszka Chomińskich sędziow Ziem Oszmiań oraz dalszych sukcesorow niemniej też kredy. tegoż pomienionego Woiewody Chomińskiego w referencyi do zaśzłych uprzednie zapozwow edyktałnych awizacyow i całego procederu mieniąc o to, gdy pomienionym dekretem remissyynym sądu głównego litt zgo departamentu na rozprawę jednoczasową tak z kredytorami iako i z

debitorami zeszłego Woiewoły Chomińskiego, jeden sąd taxatorsko exdywizorski w dobrach Tryszkach naznaczony został, gdy więc w tymże sądzie i obżalni debitorowie zarazem rozprawę przyjąć i na powództwo dellorow zadosyć uczynić obowiązani jesteście, zaczyn żalcy delltores wynoszą niniejszy edyktałny przypozew do utwierdzenia wszystkich dokumentow wexlow obligow skryptow i dalszych dowodow rzecz i pretensye do obżal. debitorow regulujące się wyswiecających, azatym do przysądzenia żałom det summ od obżalnych za temiz dowodami należnych a mianowicie do przysądzenia na sukcesorach Graffa Platera summy kapitalney czer. zł. we złocie sztuk 500 które zeszły Woiewoda Chomiński za tegoż Graffa Platera zeszłemu urodzonemu Jozefowi Hylzenowi Wdzie natenczas Mscist opłacił dokumentem w R. 1776 apryla 11 wydanym od tegoż Hylzena do zyskania na Platerze przekazane mu zostały i do przysądzenia procentow od daty pomienioney wypadających, do przysądzenia na sukcesorach Michała Hrabi Bizostowskiego star. Puńskiego za dokumentem iego własnoręcznym w roku 1806 apryla 24 zeszłemu Woiewodzie Chomińskiemu wydanym summy kapitalney zł polskich 4,980 z procentami od teyże daty wypadającemi do przysądzenia na obżal Goreckim czer złotych 52 złotych 9 przez zeszłego Chomińskiego urodzonemu Antoniemu Weydlichowi według świadectwa rewesu w R. 1791 pazdziernika 26 d. w Warszawie opłaconych w kapitale i wypadających procentów, do przysądzenia na obżal Pilsudzkim b. Marszałku Telszewskim summ poniżej specyfikujących się oraz z wypadającemi procentami jakowe summy zeszły Chomiński w wystaraniu się dla obżalnego orderu S. Stanisława w Warszawie expensował, mianowicie według kwitu urodzonego Biłopotrowicza sekis P. 1792 februar 8 czer złotych 60 a według 2go kwitu tegoż czasu urodzonego Ruseau czer. zł 25 do przysądzenia na urodzonym Strutyńskim lub iego sukcesorach wedle kwitu pomienionego urodz Rousseau też w wystaraniu się orderu przez Woiewodę założonych czer zł. 25 z procentami, do przysądzenia na urodzonym Jerzym Hrabi Wielhorskim lub Jego sukcesorach za trzema wexlami na imie Barona de Breuning wydanemi w R. 1775 maja 22 na osobę zeszłego Woiewoły Chomińskiego przekazanemi w aktach Warszawskich oblatowanemi jako to za jednym daty 1774 gbra 22 summy kap we złocie czer zł. 1,000 dico czer zł. tysiąc, za drugim teyże daty czer złotych we złocie 600 za trzecim datą tegoż roku mca Xbra 29 czer zł. we złocie 100 oraz z procentami od daty przekazu należnemi, do przysądzenia na obżal Sierzpiskim lub iego sukcesorach za własnoręcznym iego skryptem w roku 1791 Xbra 29 zeszłemu Woiewodzie wydanym summy kapitalney we złocie czer zł 70 z procentami od tey daty należnemi, do przysądzenia na urodzonym Skirmencie lub iego sukcesorach za własnoręcznym onego dokumentem w roku 1790 mca 7bra d. 27 summy kap we złocie czer zł 500 oraz z procentami od teyże daty należnemi, do przysądzenia na urodzonym Wincentym Nereziaszu lub iego sukcesorach za dokumentem 1792 ianuar 23 summy kap zł pol 5800 z Procentami od teyże daty do przysądzenia na urodzonym Gołuchowskim lub sukcesorach za kartą 1784 apryla 16 kap czer zł 20 z procentami, na star. Boruchowiczu lub sukcs za kartą 1789 Xbra 20 zł pol 508 gr 10 z procentami, niemniej sądzienia na tych w zystkich debitorach za koszta straty i zwrotu expens prawnych, uznania bliższosci żałk dell do dowodu i odvodu, w ostatku chociażby w niestannosci tychże debitorow rozciągnięcia prawney ekzekucyi decydowania co w rozprawie dowiedzionym będzie, pisan roku 1810 gbra 10.

Niżej wyrażeni donoszą wysokiemu państwu i przeczney publiczności, że tu z różnemi szkiełkami przybyli i mają na sprzedaż: 1. Microscopia czyli drobnowidze złożone, i microscopia słoneczne od 10 do sta tysięcy razy powiększające. 2. Różne perspektywy, teatralne perspektywki; i szkiełka. 3. Camera obscura, mocą której obszerna rzecz na ćwierci arkusza pokaże się, i odrysowana być może 4. Krótkie i długie perspektywy z pedwónemi obiektywnemi szkiełkami, które promienie słoneczne rozłączają. 5. Camera clara, reprezentująca wszystkie obiekta mniejsze, jak są. 6. Różne okulary na konserwacya oczu, podług wszelkich reguł kunsztu szli-

fowane. Okulary nasze stosują się do różności miary w oczach, są tedy dla tych, co z daleka, i co z bliżka tylko widzą, iako też dla takich oczów, które nie zbliżka, tylko opodal ostro widzą. My sami widziawszy tylko oczy, wyznaczamy podług reguł optyki, które okulary im podług ich własności są naysprzytliwsze, i nayskuteczniejsze. Światłość i wyraźne poznanie rzeczy pewni każdego pocieszy, że mu umysł widzenia jest powrócony, przyczyn nikt się obawiać nie ma, aby przez to oczy co cierpały, albo jeszcze bardziej osłabione być mogły: iakowa bowiem bojaźń względem szkiełek powiększających tylko zachodzić może, lecz w tych szkiełkach, iak się już mówiło, wcale skutek przeciwny jest, dla tego też te okulary nietylko konserwujące, ale też restaurujące okulary nazywać się powinny. 7. Kony i pryzmata. 8. Komuby się co z tych rzeczy dawno h popsulo, może dać do naprawy, a mało kosztować będzie. Dopraszają się bytności takich, co się na tych rzeczach znają i w nich upodobanie mają. Sancya nasza jest w domu W. Profesora Sulca na rogu między Niemiecką i Trocką ulicą na dole pod nrem 81

2 Niżej podpisujący się nabywszy wieczyście Buchowszczyznę alias Posolec w wileń. i lidz. powiatach leżącą od WWIIPP. Gaspera i Iana Zelwietrow Rotmistrzowiczow Oszmiańskich również od WIP. Woyciecha Bohusława awizuję iż ktobykolwiek za inskrypcjami od wyż wyrażonych WWIIPP. miał pretensyą wsparłą na Buchowszczyźnie niech się iawi po należnosc z dowodami do WIP Zambrzyckiego Adwokata Sada Głownego w Wilnie pod nrem 83 przed awszym mca marca Roku 1811 pod upadkiem na późney rzeczy =

X. Stanisław Szafkowski

2 Podaje się do wiadomości iż znajduje się majątek w powiecie trockim w parafii Pivoszońskiej nazwany Trokiele do przedania, a zatym ktoby sobie życzył ma się zgłosić, do tegoż aktora majątku.

W domu JW. Abramowiczow pod nrem 146 przy hauptwachu w sklepie S. P. Tychona Zaycowa znajdują się do przedania świeżo spowadzone w różnych gatunkach Kiowskie konfury w następujących gatunkach. Fruktu w ulepie winogrona gruszki bergamatki jabłka pospolite i Toruńkie sliwki węgierskie i francuzkie, cytryny; pomarancze, morele, figi. Cena ich funt po rublu jednym. Jagody w ulepie: głóg, żurawiny, porzeczki czerwone i białe truskawki, różowy kwiat, maliny czerwone i białe, berberys, agrest kosmaty gładki. Cena funt po rublu. Fruktu suche pomarancze morele, i jabłka toruńskie, różowy kwiat sliwki francuzkie, gruszki bergamatki cytryny; cena ich funt rubel 1 kop 50. Jagody suche, agrest, berberys, maliny, wiszone głóg, cena funt rubel 1 i kop 50. Ananasy w ulepie r. 3 Syropy w butelkach do wody poziomkowy, porzeczkowy, wiszniowy, żurawinowy berberysowy, malinowy. butelka po rublu kop 20 cytrynowy po rublu i 50 kop. ananasowy rubli 2 kop: 50

2 Michel Szmyłowicz Zeleer obywatel wileński niżej własną ręką po Hebrajsku podpisany podaje do powszechny wiadomości ponieważ różne przypadki bywają w adoptacyi podpisow, zapobiegając przeto oświadczając się gdyby na onego niemogły się iakie znaleźć sfabrykowane; z tego powodu uprasza ażeby wszyscy którzy mają iakie dokumenta na oświadczającego się iawli w ciągu 4ch tygodni do kancelaryi grodzkiej wileń i aby od daty tey awizacyi zaden z powszechnosci nie kredytował oświadczającemu się na dokument, az niebędą w tym dokumencie za pieczętarzy podpisani szkolnicy kahału wileń a w innym zdarzeniu napisane za nieważne uznawać będą.

Michel Szmyłowicz Zeleer obyw wileń.

Cena targowa Wileńk

		Od d. 11 grudniado d. 18 tegoż	
Bezka Komisyy	Zyta syrowego	4	50
	Pszenicy	13	—
	Jęczmienia	4	50
	Owsa	4	—
	Grochu	4	—
	Faska Mastła	4	—
	Assygnacya 100 Rubli	23	50
Dukat	3	12	